

اقتصاد ما سرما هرداری نیست

در نظامهای سرما هرداری، اساس، رشد اقتصادی و شکوفایی اقتصادی و ازداد و تولید ثروت است. هر که به شتر و بهتر تولید ثروت کند، او مقدم است. آنجا مسأله این نیست که تبعضافاصله بهش آید. فاصله در درآمدها و نداشتن رفاه جمع که ری از مردم، نگرانی نظام سرما هرداری نیست. در نظام سرما هرداری، حتی تدابیری که ثروت را تقسیم کند، از نظر نظام سرما هرداری، تدابیر منفی و مردودی است. نظام سرما هرداری بگوید: «معنی ندارد که ما بگویم ثروت جمع کند تا آن را از شما بگیریم تقسیم کنیم! این معنی ندارد. اینکه شکوفایی نخواهد شد!» نظام اسلامی چگونه نیست. نظام اسلامی معتقد به یک جامعهی ثروتمند است، نه یک جامعهی فقر و عقبمانده. معتقد به رشد اقتصادی است ولی رشد اقتصادی برای عدالت اجتماعی و برای رفاه عمومی، مسألهی اول نیست. آنچه در درجهی اول است، این است که فقر در جامعه نباشد؛ محروم نباشد؛ تبعض در استفاده از امکانات عمومی نباشد. هر کس برای خودش امکاناتی فراهم کرد، متعلق به خود اوست. اما آنچه که عمومی است مثل فرصتها و امکانات متعلق به همهی کشور است و باید در آنها تبعضی وجود نداشته باشد. معنی ندارد که یک نفر پای خود را بگذارد روی دوش مأمورین دولتی و با ترفند و خدای ناکرده با اعمال روشهای غلط، امت از بگیرد، رشدی افسانهای بکند و بعد بگوید: «آقا، من ثروت را خودم به دست آوردهام.» در نظام اسلامی، چنین چیزی را نداریم. ثروتی که برپایهی صحیحی نیست، از اصل نامشروع است. به انان در مراسم تنفیذ حکم ر است جمهوری حجتالاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی 12/5/1372

مدل توسعه، بومی و غیرتقلیدی

ما دنبال چه نوع توسعهی هستیم؟ این نکتهی اساسی، در بحثهای اقتصادی و غیراقتصادی جاری است. کسانی دنبال این هستند که حرفی را پرتاب کنند و ذهن مردم را از مسائل اصلی دور نگه دارند: مدل چینی، مدل ژاپنی، مدل فلان. مدل توسعه در جمهوری اسلامی، به اقتضای شرایط فرهنگی، تاریخی، موارد و اعتقادات و ایمان این مردم، یک مدل کاملاً بومی و مختص به خود ملت ایران است از همه چغالباً تقلید کرد؛ نه از بانک جهانی، نه از صندوق بینالمللی پول، نه از فلان کشور چپ، نه از فلان کشور راست؛ هر جا اقتضای دارد. فرق است بین استفاده کردن از تجربیات دیگران، با پیروی از مدلهای تحمیلی و القایی و غالباً هم منسوخ. سخنرانی در دیدار نمایندگان هفته در دورههی مجلس شورای اسلامی 27/3/1383

این منطق ما نیست

با توجه کنیم که ما هم توسعهمحوریم، هم عدالتمحور. ما طبق برخی از سیاستها که امروز در دنیا رایج است و طرفداران زیادی هم دارد، نیستیم که صرفاً به رشد تولیدات و رشد ثروت در کشور فکر کنیم و به عدالت در کنار آن، فکر نکنیم؛ نه، این منطق ما نیست. نوآوری نظام ما هم این است که میخواهیم عدالت را با توسعه و با رشد اقتصادی در کنار هم و با هم داشته باشیم و اینها با هم متناقض نیستند. ما دیدگاهی که تصور کنند اینها با هم نمیسازند و اینها را انتخاب کردیم، آن را قبول نداریم. این نکته با دید در همهی موارد، هم در کاهش حجم دولت، هم در مسألهی خصوصیسازی، هم در نگاه کلی به مسائل اقتصادی و هم در تقسیم منابع میان بخش خصوصی و بخش تعاونی و بخش دولتی رعایت شود.

دیدار باره سجمه و اعضای ه ات دولت 4/6/1383

یک روز هم نبا د تحمل کنیم

آنچه که در این بین با سستی با وسواس و دقت دنبالش باشد، مسألهی «عدالت اجتماعی» است که با رشد و توسعه هم سازگار است. بعضی ا منظور تصور میکنند - شاید حالا هم تصور کنند - که ما با سستی دورههای را صرف رشد و توسعه کنیم و وقتی که به آن نقطهیی مطلوب رسیدیم، به تأمین عدالت اجتماعی بپردازیم. این فکر اسلامی نیست. «عدالت» هدف است و رشد و توسعه مقدمهی عدالت است. آن روزی که در کشور عدالت اجتماعی نباشد، اگر بتوانیم با این روز را تحمل نکنیم. اگر نمیدانیم که در کشور هنوز تفاوت و فاصلهیی طبقاتی وجود دارد و هنوز کسانی در فقر و محرومیت هستند، بهخاطر این است که مسؤولان کشور بهش از این نمیتوانند. خرابایی که در سالان طولانی به وجود آمده، عمیقتر و بیشتر از آن است که در طول این مدت کوتاه بشود آن را برطرف کرد، والا اگر بتوانیم یک روز هم نبا د تحمل کنیم.

به انان در دیدار باره سجمه و ه ات وز ران 8/6/1374

آن فکر نو را پیدا کند
وقتی نگاه میکند، برای دههی چهارم - برای این دهه سالی که پیش روی ماست - دو شاخص عمده وجود دارد که با این دوره را حتماً بدست آوریم: یکی پیشرفت است، یکی عدالت. ما مثل بعضی از کشورها و نظامهای دنیا فقط به پیشرفت فکر نمیکند؛ ما پیشرفت را همراه با عدالت میخواهیم... نه عدالت بدون پیشرفت مطلوب است، نه پیشرفت بدون عدالت. عدالت بدون پیشرفت معنی برابری در عقبماندگی، برابری در فقر؛ این را نمیخواهیم. پیشرفت بدون عدالت را هم هرگز مطالبه نمیکند؛ پیشرفت، همراه با عدالت... ممکن است بعضی از صاحبانظران و به اصطلاح تئوریستهای اقتصادی بگویند: آقا نمیشود؛ اگر بخواهیم به پیشرفت اقتصادی دست پیدا کنیم، ناچار با فاصله‌ی طبقاتی را قبول کنیم و بپذیریم! نجاست که ما عرض میکنیم «نوآوری». نباید خیال کنیم که نسخههای اقتصادی غرب، آخرین حد دستاورد بشری است؛ نه، این هم یک نسخه‌ای است، دوره‌های دارد؛ آن دوره طی میشود و فکر تازه و فکر نویی به میدان وارد میشود؛ بگردیم آن فکر نو را پیدا کنیم.

بانات رهبر معظم انقلاب در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی 1/1/1387
منبع: پایگاه اطلاع رسانی حضرت آیت الله خامنه‌ای www.khamenei.ir